

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. An immediata prioritas naturæ eiusdem respectu sui possibilis sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

alia actione etiam inadæquata efficiet vnam actionem adæquatam, & totalem; quæ cum sine consortio alterius cuiusvis esse possit; sanè actio illa ex parte prima esse poterit, siue ea per quam terminus à se ipso primo producat.

CAPVT II.

An mediata prioritas nature eiusdem respectu sui possibilis sit?

5. **I**dest: an idem se ipsum mediata causare possit; siue an duæ causæ mutuo sibi causæ esse possint? Pars negatiua, si de mutua prioritate, & causalitate in eodem genere sermo sit, omnibus sanctissima est, & suaderi potest: primò authoritate Patrum, præsertim Gregorij Thaumaturgi disp. de anima ibi: *nisi forte ita quis insanias, ut id quod non est, eius quod est, causam esse affirmet: aut rursus cuius illud ipsum quod est, ex alio suspender, ut absque illo esse nequeat, eius ipsius, ex quo pender, causam esse velit*: quæ verba mutua prioritatem saltem in eodem genere apertissime demonstrant. Secundo: quia si mutua illa causalitas, & prioritas non repugnaret; idemque in eodem genere sui ipsius causa mediata esset: sanè aliquid sui ipsius vera, & propria causa esset: siue, quod perinde est, immediata sui causa esse posset, ut intuitu perspicuum erit. Consequens autem absurdum esse cap. præcedenti ostensum est. Tertio: quia mutua prioritas in quo, siue temporis repugnat: ergo etiam mutua prioritas à quo, siue nature saltem in eodem genere repugnat.

6. Verum Thomistæ de mutua causalitate in diuerso genere diuerso modo philosophantur, eamque non repugnare arbitrantur: quos tamen impugnare arduum, & difficile non est. Primò à paritate rationis: siquidem mutua causalitas, siue prioritas in eodem genere iuxta ipsos repugnat: ergo etiam in diuerso genere: quæ enim vtrunque disparitatis ratio assignari potest? Secundo: quia mutua prioritas temporis, siue in quo omnino repugnat, siue inter res eiusdem generis, siue inter res diuersi generis intercedat: quò enim pacto tenebræ crastinæ luce hodierna posteriores tempore, eadem priores esse possunt, quantumvis lux, & tenebræ diuersi ordinis sint: igitur mutua prioritas, à quo, siue nature omnino repugnabit, siue in eodem, siue in diuerso genere sit. Tertio: quia in sententia Thomistica, cur stando rationi Spiritus Sanctus in diuerso genere principij Patre, & Filio mutuo prior esse non posset? Demum: quia iuxta aduersarios pro priori nature, quo accidentia in genere causæ dispositiue formam ignis antevertunt, ad eamque disponunt, intelliguntur existentia dependenter ab omnibus suis causis: at non dependenter à forma ignis nondum existentis: igitur forma ignis causa efficiens esse nequit accidentium eorum, à quibus dispositiue causatur.

7. Opponunt Thomistæ, introductionem vnius forme, & expulsionem alterius mutuo priores, & posteriores esse. Secundo, dispositiones ad formam ignis eam præcedere in genere causæ materialis, seu dispositiue, eamque subsequi in genere causæ efficientis. Tertio actionem creatiuam esse priorem in genere causæ efficientis suo termino, eoque in genere causæ materialis posteriorem esse, in eoque suscipi. Quarto, contritionem, qua quis ad gratiam disponitur, ab eo procedere effici-

R. P. Lyncei Philosophia Tom. II.

cienter; ea que priorem, & posteriorem esse. Quintò demum, actum charitatis in instanti, quo urget præceptum diligendi Deum, esse causam, ut in eo instanti gratia conferretur: utpote quæ amitteretur, si in eo instanti charitatis actus à Deo præceptus non eliceretur: at eundem actum à gratia produci, eaque posteriorem esse. Verum hæc argumenta non vrgent. Ad tria prima decursu Philosophiæ constabit. Ad duo postrema argumenta Theologica respondeo, actum contritionis, & actum charitatis præceptum ab auxilio extrinseco non à gratia, aut charitatis habitu effici. Sed de his latius alibi.

8. Recentiores nostri aliter mutuam prioritatem defendunt, censentque duobus ignibus à Deo productis fieri posse, ut pro posteriori signo nature ignis A. per secundam actionem ignem B. producat, & conuerso: cum enim alteruter ignis à Deo adæquatè, & sufficienter producat: quid vetat, pro posteriori vnum produci ab alio per secundam actionem; siquidem ab alio pro priori nature à Deo productus independet: aut quid vetat, pari ratione alium à priori per secundam actionem produci? Contra tamen: quia implicat, aliquid causare aliud per secundam actionem: siquidem secunda illa actio rem existentem supponit, & ob id secunda appellatur: igitur ad hoc, ut existat, determinare nequit: ac proinde nec existentiam rei causare. Consequentia perspicua est: quia si secunda illa actio rem existentem essentialiter supponeret, ad eius existentiam determinare, eamve causare non posset, ut aduersarij fatentur, & merito: alias cur creatura aliqua ad existentiam Dei determinare non posset, quamvis Deum existentem essentialiter supponat: igitur actio in euentu, quo rem existentem hinc, & nunc supponit, ad eius existentiam hic, & nunc non determinabit. Deinde: mutua prioritas temporis etiam assignatis eidem rei duabus durationibus adæquatis omnino repugnat, ut intuitu perspicuum erit: igitur etiam mutua prioritas nature ne munere plurium actionum adæquatarum, primæ videlicet, & secundæ possibilis erit.

CAPVT III.

Quatenus prioritas temporis, & natura distinguatur.

9. **P**rima sententia est, eas distingui, velut superius, & inferius; aut speciem, & genus: ad modum, quo homo, & animal distinguuntur, & non velut duas species, aut duas rationes æquè immediatas eidem rationi communi: ad modum, quo species hominis, & species Leonis distinguuntur: quemadmodum enim omnis homo est animal, & non è contrario: ita iuxta hanc sententiam omnis prioritas temporis duarum rerum est prioritas nature inter durationes earundem, & ea, qua duratio vnius rei durationem alterius nature antecedit: è conuerso verò omnis prioritas nature prioritas temporis non est, ut in causa, & effectum mutuo coruicis cernere est: vnde utraque prioritas tanquam superius, & inferius more hominis, & animalis comparantur. Hanc sententiam Recentiores ingenio nobiles tuentur. Quorum vnicum fundamentum est: quia, quod res aliqua sit prior intentionaliter, siue in cognoscendo alia, est prioritas nature vnius cognitionis ad

P 2 aliam